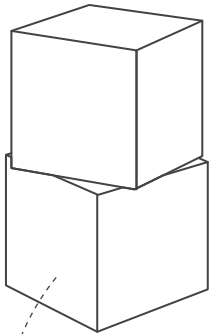
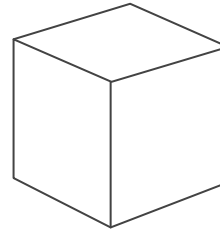
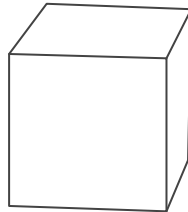

Aan de slag met de zitblokken

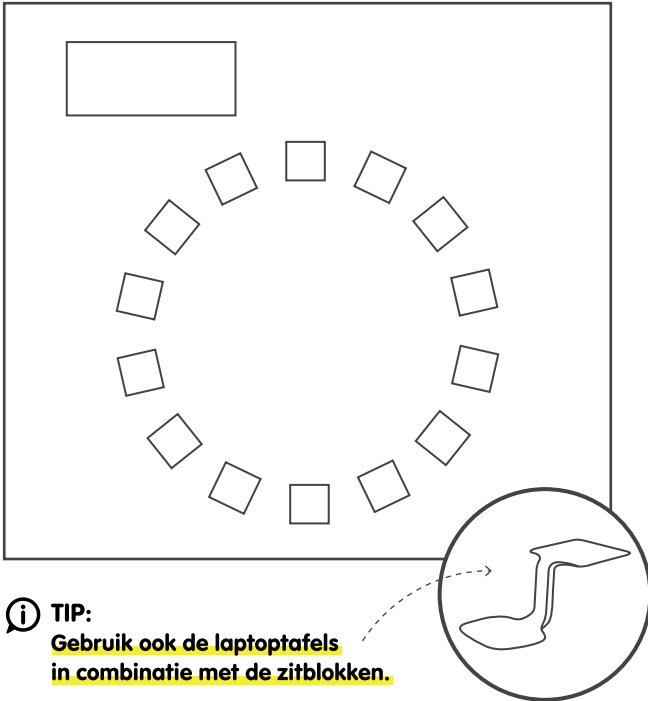
De zitblokken laten zich graag verplaatsen. Blader verder en ontdek de mogelijkheden.

10
voorbeelden
van actieve
opstellingen

01

CIRKEL

TIP:
Gebruik ook de laptopafels
in combinatie met de zitblokken.

MOGELIJKE WERKVORMEN

► Lege stoel discussie

Plaats een aantal zitblokken in een cirkel. Een aantal studenten gaan zitten, één zitblok blijft leeg. Rond de cirkel zit of staat de rest van de klas. De studenten in de cirkel discussiëren over een stelling. De studenten buiten de cirkel kunnen inspringen door op de lege plaats te gaan zitten op het moment dat ze een bijdrage willen leveren. Op hetzelfde moment moet een student binnen de cirkel een plaats vrijmaken door buiten de cirkel plaats te nemen. Dit gaat door totdat elke student een beurt heeft gehad.

► Carrousel-discussie

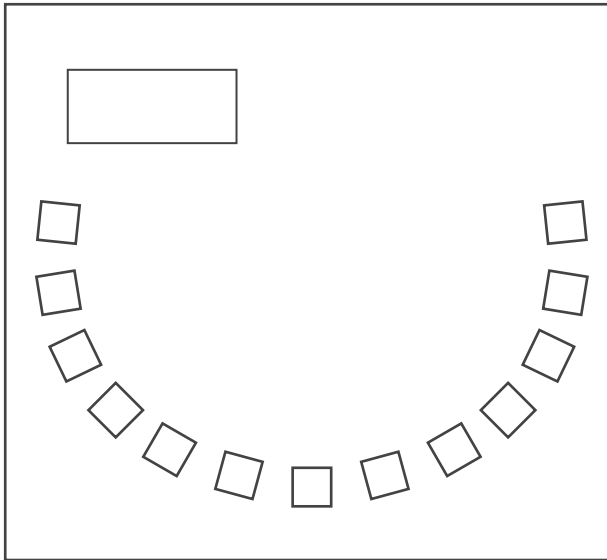
De studenten zitten recht tegenover elkaar in een binnenste en een buitenste cirkel. Geef de studenten een stelling. De studenten van de buitenste cirkel vallen de stelling aan en die van de binnenste verdedigen deze. Na enige tijd wordt de discussie gestopt en de studenten van de buitenste cirkel verplaatsen zich één of twee plaatsen verder. Hierna kan de binnenste cirkel aanvallen en de buitenste cirkel verdedigen. Na enige keren draaien kan er een nabespreking gehouden worden.

► Parallele co-teaching

Plaats de zitblokken in twee cirkels. Verdeel de klas in twee groepen. Jij geeft les aan één groep en je co-teacher geeft dezelfde les aan de andere groep.

02

HALVE CIRKEL

MOGELIJKE WERKVORMEN

► Presentatie

Plaats de zitblokken in deze opstelling wanneer studenten presentaties moeten geven. Door de gebogen opstelling wordt hun volle aandacht gericht op degene die voorraan in de klas staat.

► Onderwijsleergesprek

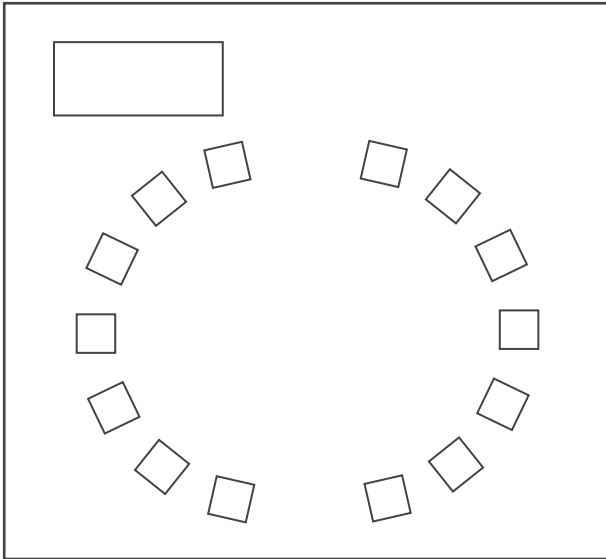
Dankzij deze opstelling kunnen studenten ook makkelijker deelnemen aan een onderwijsleergesprek waarbij de leerkracht de studenten stapsgewijs tot inzicht brengt via vraag en antwoord.

► Rollenspel

Laat de studenten een rollenspel opvoeren aan de hand van een probleemstelling of casus. De spelers spelen hun rol voorraan en de rest van de klas observeert. Bespreek dit nadien klassikaal: Is er een goede oplossing uit de bus gekomen? Waarom wel/niet?

03

HALVE CIRKELS

MOGELIJKE WERKVORMEN

► Probleemgestuurd leren

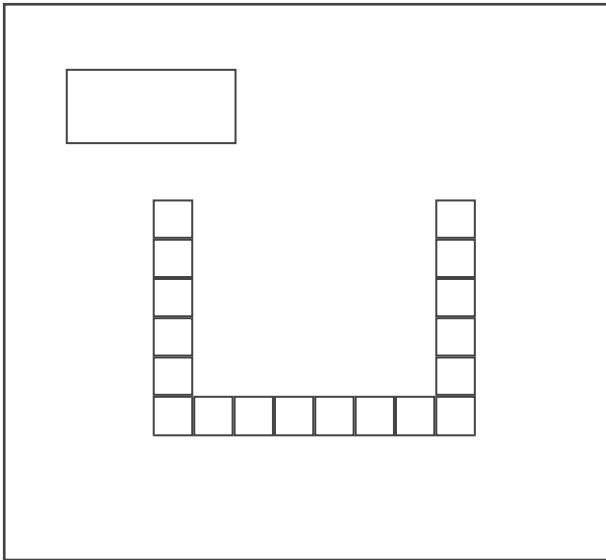
De studenten worden ingedeeld in kleine groepen van vier tot zes personen. Ze krijgen een probleem of een casus en moeten deze bespreken en analyseren onder leiding van de leerkracht. Tijdens die probleemanalyse ervaren de studenten wat zij al of nog niet weten en rijzen er vragen. Die vragen vormen het uitgangspunt om leerdoelen te formuleren. Vervolgens werkt elke student individueel aan de verdere uitdieping van het probleem door het lezen van artikelen, publicaties, enz. Daarna komt de groep terug samen en rapporteren de studenten aan elkaar wat ze bestudeerd hebben. Tijdens dit gesprek gaat de leerkracht na of het probleem nu beter wordt begrepen.

► Lagerhuisdebat

Plaats de zitblokken in twee halve cirkels tegenover elkaar. Na het voorlezen van een stelling, vraag je de studenten die vóór zijn om aan één kant te zitten; tegenstanders aan de andere kant. Wie het woord wil, staat op. Maar spreken mag pas als de debatleider (de leerkracht of een andere student) het woord geeft. Probeer ook eens een overloopdebat. Tijdens het debat mogen studenten van mening veranderen. Als ze b.v.b. een argument horen van de andere kant dat ze overtuigend vinden. Of als ze juist afgestoten worden door argumenten van hun medestanders.

04

U-VORM

MOGELIJKE WERKVORMEN

► Groepsdiscussie

Laat de klasgroep een discussie voeren om een probleem op te lossen, besluiten te formuleren, enz.

► Rollenspel

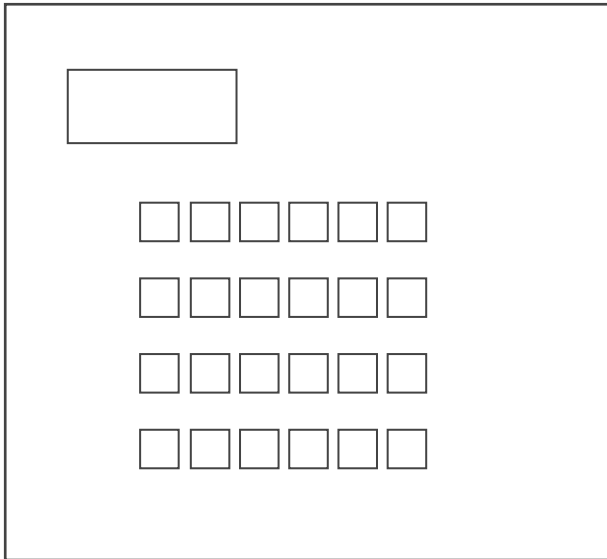
Laat de studenten een rollenspel opvoeren aan de hand van een probleemstelling of casus. De spelers spelen hun rol voorraan en de rest van de klas observeert. Bespreek dit nadien klassikaal: Is er een goede oplossing uit de bus gekomen? Waarom wel/niet?

► Stellingendebat

Schrijf enkele stellingen op het bord. Elke student kiest een paar stellingen en noteert op een blad argumenten pro en contra. Tijdens het debat komen de de stellingen en de argumenten aan bod. Als leerkracht ben je moderator en noteer je de belangrijkste argumenten op het bord.

05

RIJEN

MOGELIJKE WERKVORMEN

► Doceren

Plaats de zitblokken in deze opstelling wanneer je als leerkracht een uiteenzetting geeft terwijl de studenten luisteren. Door deze opstelling is hun focus gericht op degene die voorraan staat.

► Check-in-duo's

Laat studenten eerst individueel een opdracht maken. Als iedereen klaar is, vergelijken ze hun antwoorden met hun buur op hun rij. Dit kan daarna ook klassikaal worden besproken.

► Rijen

Plaats de zitblokken in een aantal rijen. Laat studenten in elke rij een andere reeks vragen oplossen over een bepaald onderwerp, casus of probleem. Wanneer elke rij klaar is, overloop je klassikaal de antwoorden.

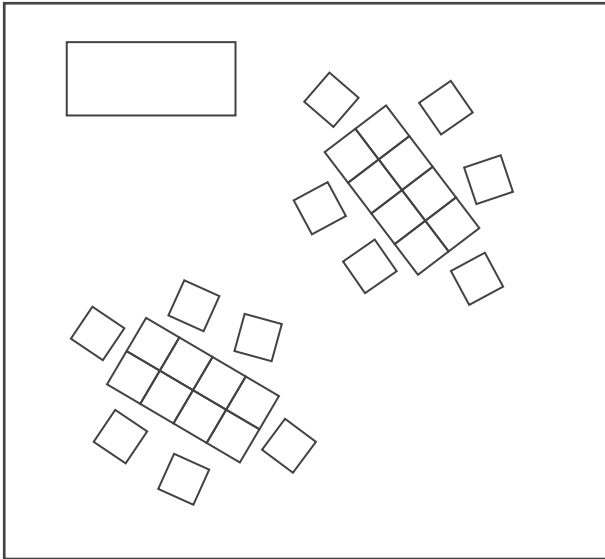
- ▶ **Maak creatieve opstellingen met het accent op activerende werkvormen.**

- ▶ **Creëer een klasomgeving waarin de mix van zitten, staan en bewegen wordt gestimuleerd.**

06

BANKET

MOGELIJKE WERKVORMEN

► Hoekenwerk

Bouw de klas om tot een aantal hoeken waar de studenten één of meer lestijden zelfstandig, individueel of in groepjes kunnen werken. In elke hoek is er een ander aanbod van opdrachten en activiteiten.

► Piramidediscussie

Verdeel de klas in twee groepen. De studenten in elke groep discussiëren eerst in tweetallen. Na enkele minuten fusioneren ze tot viertallen en bespreken ze hun ingebrachte ideeën. Daarna komen ze samen tot 8 en doen ze hetzelfde. Vervolgens komt de volledige groep samen en vormen ze één definitief besluit per groep. Deze besluiten worden als laatste klassikaal besproken.

► Station co-teaching

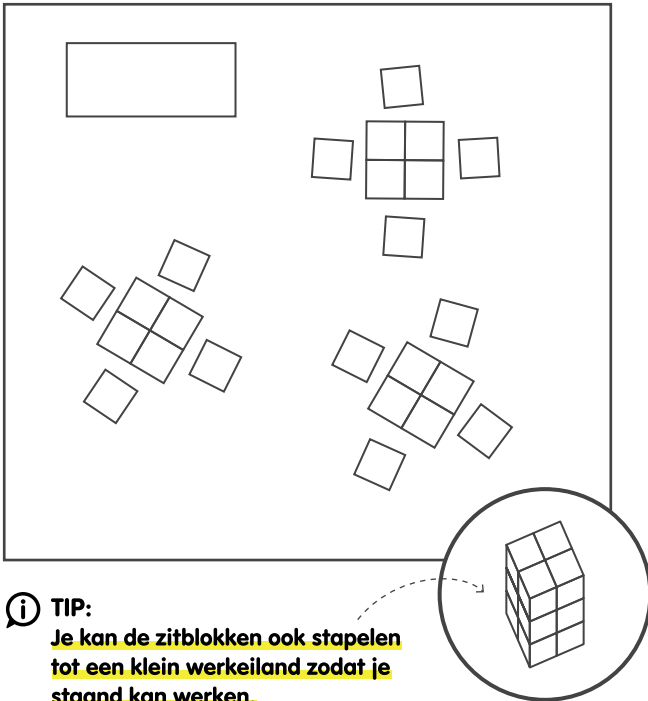
In een opgesplitste klasgroep wordt lesgegeven aan diverse stations. De studenten doorlopen elk station, zelfstandig of onder begeleiding van de leerkrachten.

► Spelvormen (quiz, wedstrijd, ...)

Verdeel de klasgroep in twee groepen en laat hen het tegen elkaar openem in een quiz, wedstrijd of andere spelvorm. Hou de scores bij op het bord.

07

GROEPJES

TIP:
Je kan de zitblokken ook stapelen tot een klein werkeiland zodat je staand kan werken.

MOGELIJKE WERKVORMEN

► Groepswerk per vier

Plaats de zitblokken per vier bij elkaar om studenten te laten samenwerken.

► Expertgroepjes

Verdeel de klasgroep eerst in groepjes van vier. Splits een complexe opdracht op in deelopdrachten. Elk individueel lid per groep krijgt een eigen deelopdracht die hij beantwoordt. Hij is nu expert van dat deel van de opdracht binnen de groep.

Uit alle groepen gaan de experts van dezelfde deelvraag eerst bij elkaar zitten en komen gezamenlijk tot een uitkomst. Daarna gaan ze weer naar hun eigen groep waar ze hun kennis presenteren aan de groepsleden. Hierna is de hele groep expert geworden voor de gehele opdracht. De leerkracht controleert door willekeurige leden van verschillende groepen vragen te stellen.

► Brainstorm

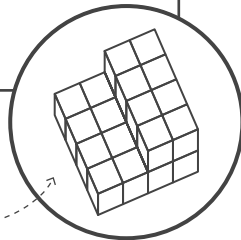
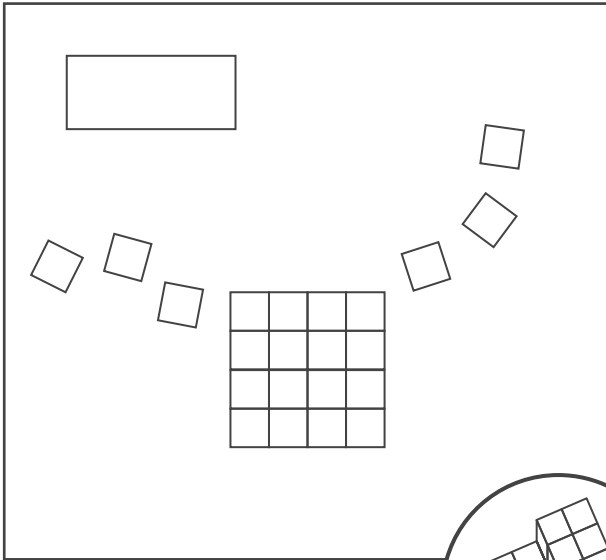
Er wordt gewerkt vanuit een probleemstelling. Per groep noteert één student in kernwoorden de reacties, ideeën, meningen van zijn groep. De groep stelt de beste oplossing voor aan de klas. De diverse ideeën worden klassikaal gegroepeerd in een overzichtelijk schema.

► Practicum

Laat de studenten in groep een praktische activiteit uitvoeren.

08

PLATFORM

TIP:
Stapel de zitblokken in twee niveaus zodat je een platform bekomt.

MOGELIJKE WERKVORMEN

► Doceren

Plaats de zitblokken in deze opstelling wanneer je als leerkracht een uiteenzetting geeft terwijl de studenten luisteren. Door deze opstelling is hun focus gericht op degene die voorraan staat.

► Presentatie

Plaats de zitblokken in deze opstelling wanneer studenten presentaties moeten geven. Dankzij het verhoogde platform wordt hun volle aandacht gericht op degene die voorraan in de klas staat.

► Onderwijsleergesprek

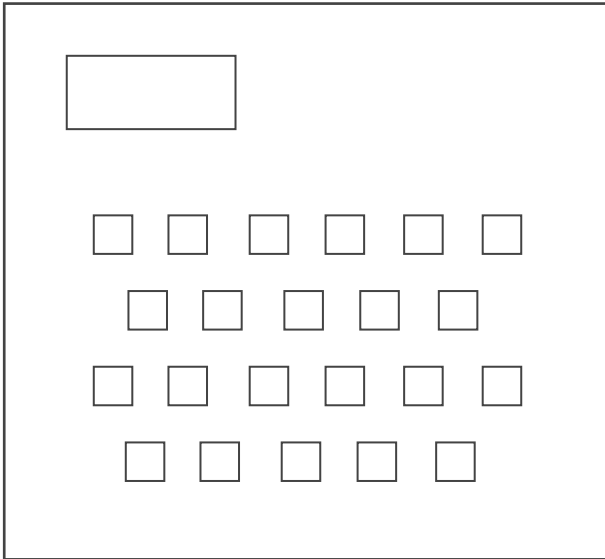
Dankzij deze opstelling kunnen studenten ook makkelijker deelnemen aan een onderwijsleergesprek waarbij de leerkracht de studenten stapsgewijs tot inzicht brengt via vraag en antwoord.

► Rollenspel

Laat de studenten een rollenspel opvoeren aan de hand van een probleemstelling of casus. De spelers spelen hun rol voorraan en de rest van de klas observeert. Bespreek dit nadien klassikaal: Is er een goede oplossing uit de bus gekomen? Waarom wel/niet?

09

GRID

MOGELIJKE WERKVORMEN

► Doceren

Plaats de zitblokken in deze opstelling wanneer je als leerkracht een uiteenzetting geeft terwijl de studenten luisteren.

► Elevator pitch

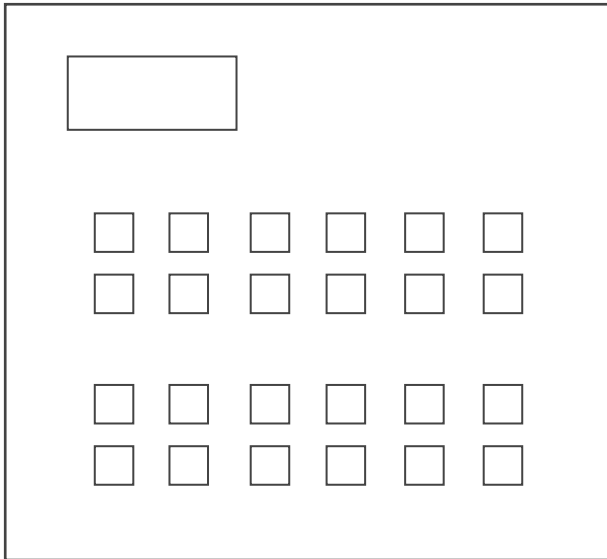
Studenten krijgen individueel drie minuten tijd om op te schrijven wat ze wel en niet weten over een bepaald onderwerp. Daarna moeten ze het in één minuut kunnen vertellen. De leerkracht noteert de kern van wat ze weten in een mindmap op het bord.

► Begeleid zelfstandig leren

Laat studenten op zelfstandige wijze en op eigen tempo een stuk leerstof verwerken of inoefenen. De leerkracht treedt op als coach en staat in voor de begeleiding van de student.

10

SPEEDDATE

MOGELIJKE WERKVORMEN

▶ 3-stappen interview

De studenten vormen duo's. Student A interviewt student B over een vraag en student B interviewt student A. Daarna schuiven ze de zitblokken bijeen in groepen van vier. De studenten vertellen één voor één wat voor hen de uitkomsten van het interview waren. A vertelt wat B heeft gezegd enz. Daarna vindt een kort klasgesprek plaats.

▶ Groepswork per twee

Plaats de zitblokken per twee tegenover elkaar om studenten te laten samenwerken.

▶ Check-in duo's

Studenten vergelijken in duo's hun eigen antwoorden met die van een andere student. Bij onderling verschillende antwoorden, wordt er gezocht naar wat het juiste antwoord moet zijn.

▶ Mentor & pupil

De 'pupil' krijgt een doe-opdracht of oefening. De andere student ('mentor') krijgt de opdracht om de pupil te observeren en raad te geven zodat die zijn doe-opdracht of oefening (beter) kan uitvoeren.

BIBLIOGRAFIE

INFO WERKVORMEN EN KLASOPSTELLINGEN

19 Classroom seating arrangements fit for your teaching. (2019, 19 december). BookWidgets Blog. <https://www.bookwidgets.com/blog/2019/12/19-classroom-seating-arrangements-fit-for-your-teaching>

Bamps, R., Loman, J., & Versteden, P. (2020). *Werkvormen voor een interactieve klaspraktijk*. http://www.cteno.be/assets/downloads/cteno/werkvormen_interactieveklaspraktijk_bundel.pdf

Coöperatieve werkvormen. (z.d.). Yurls.net. Geraadpleegd op 30 augustus 2021, van <https://cooperatiewerkvormen.yurls.net/page/1068953#boxes-container>

Deboes, T. (2020, 31 maart). *Co-teaching: ken jij deze 6 vormen?* Klasse. <https://www.klasse.be/88761/co-teaching-6-vormen/>

Differentiatie@hetPallas. (2018). *Klasopstellingen*. <https://www.differentiatieathetpallas.nl/klasopstellingen>

Flokstra, J. H. (2006, maart). *Activerende werkvormen*. <https://www.leraar24.nl/app/uploads/Activerende-werkvormen-SLO-bundel.pdf>

Kerpel, A. (2019a, augustus 26). *Didactische werkvormen - Discussievormen*. wij-leren.nl. <https://wij-leren.nl/didactische-werkvormen-discussievormen.php>

Kerpel, A. (2019b, augustus 26). *Didactische werkvormen - Spelvormen*. wij-leren.nl. <https://wij-leren.nl/didactische-werkvormen-spelvormen.php>

Klasschikking. (z.d.). Eerste hulp voor starters. Geraadpleegd op 30 augustus 2021, van <http://eerstehulpvoorstarters.weebly.com/klaschikking.html>

Onderwijs van Morgen. (2018, 12 februari). *3 x differentiëren met klasopstellingen*. <https://www.onderwijsvanmorgen.nl/ovm/3x-differentieren-klasopstellingen/>

Steunpunt GOK. (z.d.). *Steunpunt GOK - Interactieve werkvormen*. Geraadpleegd op 30 augustus 2021, van http://www.steunpuntgok.be/secundair_onderwijs/materiaal/lesmateriaal/bronnenboek/interactieve_werkvormen.aspx

Vangorp, S. (2015, 21 maart). *Expertgroepjes*. Klastools. <https://www.klastools.be/?tag=expertgroepen>

Werkvorm van de maand: het debat. (2015, 3 november). Godsdienstonderwijs.be. <https://www.kuleuven.be/thomas/page/werkvormen-debat/>

BEELDMATERIAAL

Howest - Vital Schools. (2021). *Howest - Vital Schools*. Flickr. <https://www.flickr.com/photos/howestbe/albums/72157719441614711/with/51261231173/>

have fun

howest
/ hogeschool

howest
LERARENOPLEIDING

**Ed
Hub**
adapt » interact
innovate » integrate

VITAL SCHOOLS